

Tilannekatsaukset 2019

Huhtikuu

18.4.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu tarkkailuohjelman mukaisesti 15.-16.4.2019: Sarkavedessä ei ole tapahtunut muutosta edellisviikkoihin MTBE-pitoisuuksissa. Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla ja ranta-alueilla noin 400-500 metriä purkuojista, MTBE-pitoisuudet ovat koholla ollen 0,001...0,020 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0022 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin. Tarkkailut jatkuvat ensi viikolla tiistaina ja keskiviikkona 23.-24.4.2019.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelämmessä, Ojantauksenlamassa ja Pajulammessa sekä Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla 400 metrin säteellä, ulottuen pohjoisen suuntaan Pitkäniemen Itäkodinlahteen. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy etusivulta. Viikolla 17 ei julkaista tilannekatsausta.

12.4.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu tarkkailuohjelman mukaisesti 8.-9.4.2019: Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla ja ranta-alueilla noin 400-500 metriä purkuojista, MTBE-pitoisuudet ovat koholla ollen 0,001...0,020 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0034 mg/l. Vuohijärvessä pitoisuudet tasolla <0,0001-0,006 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin. Patoaltaan yläpuoliset padotukset valmistuvat tällä viikolla. Runsaista sulamisvesistä johtuen patoaltaan veden purkaminen jatkuu ensi viikolla ja muutokset patoaltaaseen toteutetaan altaan tyhjennyttyä. Patoallas pyritään tyhjentämään ennen kevään sulamisvesiä, minkä jälkeen toteutetaan muutostöitä käsittelyn tehostamiseksi sekä puhtaiden vesien ohjaamiseksi käsittelyn ohitse.

Suomen ympäristökeskuksen laatiman mallinnuksen mukaan allasveden purkamisesta aiheutuu purkamisen aikana MTBE-pitoisuuksien kohoamista alapuolisissa Kärnelämmessä, Ojantauksenlamassa sekä Pajulammessa. Sarkaveteen ja Vuohijärveen ei mallinnuksen perusteella aiheudu merkittäviä muutoksia MTBE-pitoisuuksien suhteen. Vaikutuksia Sarkaveteen ei ole havaittu purkamisen aikana. Vesistöjen keskimääräiset MTBE-pitoisuudet ovat mallinnuksen mukaisia, joskin tarkkailussa on havaittu MTBE:n kerrostumista niin, että pitoisuudet pohjassa saattavat olla suurempia kuin pinnassa.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelämmessä, Ojantauksenlamassa ja Pajulammessa sekä Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla 400 metrin säteellä, ulottuen pohjoisen suuntaan Pitkäniemen Itäkodinlahteen. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Kinni etusivulta.

Mäntyharjun valtuustosalissa järjestetään **yleisötilaisuus 3.5.2019 klo 12:00**. Paikalla ovat VR Groupin ja ympäristökonsulttina toimivan Ramboll Finland Oy:n edustajat. Tilaisuudessa esitellään vesistötilanteen kehittyminen onnettomuudesta tämän hetken tilanteeseen sekä Suomen ympäristökeskuksen laatima ennuste vuodelle 2019. Lisäksi esitellään toteutetut ja käynnissä olevat pintavesien torjunta- ja kunnostustoimenpiteet sekä jatkosuunnitelmat.

5.4.2019

Mäntyharjun valtuustosalissa järjestetään **yleisötilaisuus perjantaina 3.5.2019 klo 12.00**. Paikalla ovat VR Groupin ja ympäristökonsulttina toimivan Ramboll Finland Oy:n edustajat. Tilaisuudessa esitellään vesistötilanteen kehittyminen onnettomuudesta tämän hetken tilanteeseen sekä Suomen ympäristökeskuksen laatima ennuste vuodelle 2019. Lisäksi esitellään toteutetut ja käynnissä olevat pintavesien torjunta- ja kunnostustoimenpiteet sekä jatkosuunnitelmat.

Vesistötarkkailun ohjelmaa kevään osalta on päivitetty viime viikolla. Tarkkailua lisätään kevään ajaksi

Sarkaveden osalta sekä Pajulammen ja Pajulammen purkuojien vaikutusalueiden talousvesikaivojen osalta. Vesistötarkkailuja on jatkettu uuden tarkkailuohjelman mukaisesti 1.-2.4.2019: Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla ja ranta-alueilla noin 400-500 metriä purkuojista, MTBE-pitoisuudet ovat koholla ollen 0,0022...0,025mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0016 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin.

Lisääntyneistä sulamisvesistä johtuen **patoaltaan tyhjennystä on tehostettu** viime viikolla lisäkäsittelylaitteistolla. Tyhjennyksen arvioidaan kestävän ensi viikon ajan. Patoallas pyritään tyhjentämään ennen kevään sulamisvesiä, minkä jälkeen toteutetaan muutostöitä käsittelyn tehostamiseksi sekä puhtaiden vesien ohjaamiseksi käsittelyn ohitse.

Suomen ympäristökeskuksen laatiman mallinnuksen mukaan allasveden purkamisesta aiheutuu purkamisen aikana MTBE-pitoisuuksien kohoamista alapuolisissa Kärmelammassa, Ojantauksenlammissa sekä Pajulammassa. Sarkaveteen ja Vuohijärveen ei mallinnuksen perusteella aiheudu merkittäviä muutoksia MTBE-pitoisuuksien suhteen. Vaikutuksia Sarkaveteen ei ole havaittu purkamisen aikana. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l. Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärmelammassa, Ojantauksenlammissa ja Pajulammassa sekä Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla 400 metrin säteellä, ulottuen pohjoisen suuntaan Pitkäniemen Itäkodinlahteen. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Kinni -etusivulta.

Maaliskuu

29.3.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 25.-26.3.2019: Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla ja ranta-alueilla noin 400-500 metriä purkuojista, MTBE-pitoisuudet ovat koholla ollen 0,0003...0,020 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0012 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin. Vesistötarkkailun ohjelmaa kevään osalta on päivitetty tällä viikolla. Tarkkailua lisätään kevään ajaksi Sarkaveden osalta sekä Pajulammen ja Pajulammen purkuojien vaikutusalueiden talousvesikaivojen osalta. Vesistötarkkailuja jatketaan uuden tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla.

Patoaltaan tyhjennystä on tehostettu tällä viikolla lisäkäsittelylaitteistolla, lisääntyneistä sulamisvesistä johtuen. Tyhjennyksen arvioidaan kestävän kokonaisuudessaan noin kaksi viikkoa. Patoallas pyritään tyhjentämään ennen kevään sulamisvesiä, minkä jälkeen toteutetaan muutostöitä käsittelyn tehostamiseksi sekä puhtaiden vesien ohjaamiseksi käsittelyn ohitse. Suomen ympäristökeskuksen laatiman mallinnuksen mukaan allasveden purkamisesta aiheutuu purkamisen aikana MTBE-pitoisuuksien kohoamista alapuolisissa Kärmelammassa, Ojantauksenlammissa sekä Pajulammassa. Sarkaveteen ja Vuohijärveen ei mallinnuksen perusteella aiheudu merkittäviä muutoksia MTBE-pitoisuuksien suhteen. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärmelammassa, Ojantauksenlammissa ja Pajulammassa sekä Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla 400 metrin säteellä, ulottuen pohjoisen suuntaan Pitkäniemen Itäkodinlahteen. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy [VR Kinni -etusivulta](#).

22.3.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 18.-19.3.2019: Vuohijärven MTBE-pitoisuuksissa ei muutosta. Pitoisuudet tällä viikolla 0,0001-0,0003 mg/l. Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla ja ranta-alueilla noin 400-500 metriä purkuojista, MTBE-pitoisuudet ovat koholla ollen 0,0004...0,047 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla 0,0003-0,0011 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin. Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärmelammassa, Ojantauksenlammissa ja Pajulammassa sekä Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla 400 metrin

säteellä, ulottuen pohjoisen suuntaan Pitkäniemen Itäkodinlahteen. Päivitetty kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy [VR Kinni -sivulta](#).

15.3.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 11.-12.3.2019. Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla MTBE-pitoisuudet ovat koholla, tällä viikolla korkeimmillaan 0,049 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0024 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin. Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

Suomen ympäristökeskuksen laatiman mallinnuksen perusteella MTBE-pitoisuudet Sarkavedessä (lukuun ottamatta Pajulammen purkuojien läheisyyttä) sekä Vuohijärven edustalla eivät tule ylittämään ensi kesänä THL:n antamaa talousveden käytön MTBE-pitoisuustasoa. Tämä tarkoittaa, että em. alueilla järvien vettä voi käyttää pesu- ja kasteluvedenä, samoin järvet soveltuvat uimiseen ja kalastamiseen.

Vesistötarkkailuja jatketaan ja mahdolliset käyttösuositukset perustuvat mitattuihin pitoisuuksiin eivätkä mallinnukseen.

Patoaltaan veden purkaminen jatkuu. Patoallas on suunniteltu tyhjennettäväksi hallitusti vedenkäsittelylaitteistojen kautta ennen kevään sulamisvesiä. Tarvittaessa purkamista tehostetaan lisäpumppeuksin ja käsittelyin. Suomen ympäristökeskuksen laatiman mallinnuksen perusteella allasveden hallitusta purkamisesta aiheutuu purkamisen aikana MTBE-pitoisuuksien kohoamista alapuolisissa Kärnelälammissa, Ojantauksenlammissa sekä Pajulammessa. Myös Pajulammen purkuojien suulla Sarkavedessä MTBE-pitoisuudet kohoavat. Muualla Sarkavedessä ja Vuohijärven edustalla MTBE-pitoisuudet eivät mallinnuksen mukaan nouse yli THL:n antaman suosituksen. Patoallas pyritään tyhjentämään ennen kevään sulamisvesiä, minkä jälkeen toteutetaan muutostöitä käsittelyn tehostamiseksi sekä puhtaiden vesien ohjaamiseksi käsittelyn ohitse.

Keväällä järjestetään tiedotustilaisuus. Ajankohta ja paikka ilmoitetaan myöhemmin.

Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelälammissa, Ojantauksenlammissa ja Pajulammessa. Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustan 400 metrin säteen vedenkäyttösuositusta laajennetaan pohjoiseen Pitkäniemen Itäkodinlahteen. Päivitetty kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy [täältä](#).

1.3.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 25.-26.2.2019: Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla MTBE-pitoisuudet ovat lievästi koholla, tällä viikolla korkeimmillaan 0,040 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0011 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin.

Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla. Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelälammissa, Ojantauksenlammissa, Pajulammessa ja Sarkavedessä Pajulammen purkuojista 400 m säteellä. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Groupin verkkosivuilta (www.vrgroup.fi/kinni). Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

Helmikuu

22.2.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 18.-19.2.2019: Sarkavedessä Pajulammen purkuojien edustalla MTBE-pitoisuudet ovat lievästi koholla, tällä viikolla korkeimmillaan 0,041 mg/l. Muutoin pitoisuudet Sarkavedessä ovat tasolla <0,0001-0,0008 mg/l. Vuohijärven edustalla MTBE-pitoisuudet ovat tasolla <0,0001-0,0002 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin.

Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla. Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelälammissa, Ojantauksenlammissa, Pajulammessa

ja Sarkavedessä Pajulammen purkuojista 400 m säteellä. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Groupin verkkosivuilta (www.vrgroup.fi/kinni). Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l. VR jatkaa virkistyskäyttöhaittaa koskevien kirjeiden vastausaikaa 28.2.2019 asti. Jo yli kolmasosalle kiinteistönomistajista on maksettu korvaukset virkistyskäyttöhaitasta.

15.2.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 11.2.2019: Sääolosuhteiden takia Sarkaveden näytteenottoja ei pystytty kokonaisuudessaan toteuttamaan myöskään tällä viikolla. Pajulammen purkuojien edustalla, havaintopisteellä L7, MTBE-pitoisuudet tällä viikolla 0,0006-0,031 mg/l.

Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin.

Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla. Ensi viikolla näytteenottoja päästään arvion mukaan toteuttamaan myös Sarkavedellä ja Vuohijärvellä. Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelammassa, Ojantauksenlamassa, Pajulammassa ja Sarkavedessä Pajulammen purkuojista 400 m säteellä. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Groupin verkkosivuilta (www.vrgroup.fi/kinni). Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l. VR jatkaa virkistyskäyttöhaittaa koskevien kirjeiden vastausaikaa 28.2.2019 asti. Jo yli kolmasosalle kiinteistönomistajista on maksettu korvaukset virkistyskäyttöhaitasta

1.2.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 28.1.2019: Sääolosuhteiden takia Sarkaveden näytteenottoja ei pystytty kokonaisuudessaan toteuttamaan myöskään tällä viikolla. Pajulammen purkuojien edustalla MTBE-pitoisuudet tällä viikolla 0,019-0,027 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin.

Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla. Sarkaveden ja Vuohijärven näytteenottoja ei vallitsevan lumi- ja jäättilanteen takia päästä suorittamaan myöskään ensi viikolla. Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärnelammassa, Ojantauksenlamassa, Pajulammassa ja Sarkavedessä Pajulammen purkuojista 400 m säteellä. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Groupin verkkosivuilta www.vrgroup.fi/kinni. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.

VR jatkaa virkistyskäyttöhaittaa koskevien kirjeiden vastausaikaa 28.2.2019 asti. Jo noin kolmasosalle kiinteistönomistajista on maksettu korvaukset

Tammikuu

25.1.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu 21.-22.1.2019. Sääolosuhteiden takia Sarkaveden näytteenottoja ei pystytty kokonaisuudessaan toteuttamaan tällä viikolla. Muutokset ovat vähäisiä. Pajulammen purkuojien edustalla MTBE-pitoisuus tällä viikolla oli 0,018 mg/l. Viime viikolla annettua Sarkaveden purkuojien käyttösuositusaluetta laajennetaan tehtyjen lisätutkimusten perusteella. Suositus koskee aluetta purkuojien edustalla Sarkavedessä noin 400 m säteellä. Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa edelleen myös Kärnelammen, Ojantauksenlammen ja Pajulammen osalta. Käyttösuositusaluekartta löytyy sivustolta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l. Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin. Kartta vedenkäyttösuosituksista löytyy VR Groupin verkkosivuilta (<http://www.vrgroup.fi/kinni>).

Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) mallinnus, jolla arvioidaan pitoisuuksien kehittymistä onnettomuusalueen alapuolisissa vesistöissä kuluvana vuonna, on valmistumassa. Mallinnuksen mukaan MTBE-pitoisuudet tulisivat tänä vuonna ylittämään THL:n antaman talousvesikäytön suosituksen 0,0075

mg/l Pajulammessa sekä Pajulammen purkuojien edustalla Sarkavedessä. Muutoin Sarkavedessä sekä Vuohijärvellä pitoisuudet ovat jäämässä alle edellä mainitun suosituksen.

Onnettomuusalueen, patoaltaan ja alapuolisten lampien MTBE:n torjunta- ja kunnostustoimenpiteistä kevään ja kesän 2019 osalta tullaan laatimaan jatkosuunnitelma helmikuussa. Suunnitelmat laaditaan yhteistyössä viranomaisten, VR Groupin ja ympäristökonsulttina toimivan Ramboll Finland Oy:n kesken. Suunnitelmissa hyödynnetään Suomen ympäristökeskuksen laatimaa mallinnusta. VR jatkaa virkistyskäyttöhaittaa koskevien kirjeiden vastausaikaa 28.2.2019 asti.

Jo noin kolmasosalle kiinteistönomistajista on maksettu korvaukset virkistyskäyttöhaitasta.

Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla.

11.1.2019

Vesistötarkkailuja on jatkettu viikoilla 1 ja 2. Vuohijärvessä MTBE-pitoisuudet ovat hieman kohonneet ollen tasolla 0,000-0,0005 mg/l.

Sarkaveden pohjoisosassa, Pajulammen edustalla, MTBE-pitoisuudet ovat kohonneet, ollen korkeimmillaan tasolla 0,020 mg/l. Muutoin Sarkaveden eteläosassa pitoisuudet ovat tasolla 0,0001-0,0004 mg/l.

Tarkkailutulokset on päivitetty tarkkailukarttoihin.

Vesistötarkkailuja jatketaan tarkkailuohjelman mukaisesti ensi viikolla. Suomen ympäristökeskukselta on saatu alustava ennuste Pajulammen ja Sarkaveden MTBE-pitoisuuksien kehittymisestä vuoden 2019 aikana. Ennustetta tullaan tarkentamaan tammikuun aikana ja tiedottamaan ennusteen valmistumisen myötä.

Vedenkäyttösuositukset, koskien talous-, pesu- ja löylyvedenkäyttöä, ovat voimassa Kärmelammen, Ojantauksenlammen ja Pajulammen osalta. Käyttösuositukset on luettavissa 21.12.2018 julkaistussa tiedotteessa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija-arvion perusteella vesi on talousvedeksi kelpaavaa, eikä siitä aiheudu terveysriskiä, MTBE-pitoisuuden ollessa alle 0,0075 mg/l.